Óhídon így csinálják

Az óhídi Vörös Csillag Termelőszövetkezet elnökét a tél folyamán levélben kérte fel szerkesztőségünk, hogy írná meg a véleményét a termelőszövetkezetek premizálásáról. A levelet megjelentetjük az újságban is — úgértük, aztán vártuk a postás megjelenését. Nem akarom hosszúra nyújtani a történetet, Bognár elvtárs, a Vörös Csillag elnöke nem írta meg a levelet. Nemrégiben náluk jártam, és Bognár elvtárs néhány sűrűn telegépelt papírlapot nyomott a kezembe, ilyenforma megjegyzés kíséretében:

— Ha akarja, tekintse úgy, hogy megírtam a levelet. Nézze át, és mondja el, mi a véleménye róla.

Ahogy áttanulmányoztam az iratokat, egyre inkább meggyőződtem róla: nem elég, ha csak Bognár elvtársnak mondom el róla a véleményemet. Az anyagi érdekeltség biztosításának olyan módszere van kidolgozva a Vörös Csillagban, amit érdemes másutt is ismerni, amit eredményesen lehet felhasználni a termelés növelésére. Mert igaz, hogy az óhídi Vörös Csillag Termelőszövetkezet 1961. évi premizálási javaslatában mindössze egyszer van leírva ez a mondat, hogy „a termelés növeléséért", mégis minden sora ezt a célt szolgálja.

A Vörös Csillagban ez évben áttérnek, illetve áttértek a készpénz fizetésre.

A készpénz fizetésnek egy olyan formájára, amikor a ledolgozott teljesítmény után járó értéket teljes egészében készpénzben kapja meg a tag. És, ha teszem azt, kenyérgabonát, vagy burgonyát akar vásárolni valaki a termelőszövetkezettől, ennek árát a keresetéből fizeti ki (vagy ha úgy tetszik, ezt az összeget a keresetéből levonják). Az irányelv az, hogy naponta 60—80 forintnak megfelelő értékű munkát végezzenek el az emberek. Ez a tagok számára kifizetett pénz tekintetében nagyjából megegyezik a tavalyi 45 forintos munkaegység értékével — azoknak, akik az átlag (300) munkaegységet teljesítették. Ennek megfelelően szabták meg az elvégzendő teljesítményt, vagyis a normát is. Nincs lehetőség felsorolni azt, hogy milyen munkánál mennyi a norma. Egyetlen megjegyzést kell itt tenni csupán, azt, amin másutt is érdemes elgondolkozni. A Vörös Csillagban úgy találták, hogy a munkaegységköny szerint előírt kézi kapálás normája túlságosan magas. Annyira, hogy akik sok kapálást végeznek, a magas norma miatt nem tudnak keresni. A kapálás normáját tehát csökkentették, egyes esetekben az eddiginek felére. Miután a munka és az elszámolás rendjét vázlatosan ismerjük, térjünk át a többtermés premizálására.

A premizálás alapvető gondolata mind a növénytermesztésben, mind az állattenyésztésben, hogy növekedjék a termelés mennyisége és minősége. A prémiumfeltételek a termelés növelésének olyan (eddig még nemigen alkalmazott) módszereit is magukban foglalják, mint például a tőszám növelése a növénytermesztésben. A kukoricánál a prémiumfeltételek kétfélék, és a lényegüket így lehetne összefoglalni: 20—23 000 tő kukorica szükséges egy holdra ahhoz, hogy 30 mázsás átlagtermést érjenek el. Az a tag, aki a számára kiosztott területen a 20—23 000 növényt felneveli, a második kapálás után ölenként 5 fillér prémiumot kap, vagyis holdanként 80 forintot (a tőszámot a tábla különböző részén végzett próba-számlálással állapítják meg). Akinek a területén aztán mégis több teremne a tervezettnél, a 80 forinton túl még a többlet termés 25 százalékát is megkapja — ugyancsak pénzben. ♠ cukorrépánál 60 ezer a kötelező tőszám, és ebben az esetben ölenként 20 fillér, vagyis holdanként 320 forint a prémium, a harmadik kapálás elvégzése után. A terv túlteljesítése esetén itt a többlet termés 35 százalékát csatolják még a prémiumhoz.

A kertészetben a 100 százalékon felüli termelés után minden 100 forint termelési érték esetén 15 forintot kapnak meg a kertészet dolgozói, keresetük arányában. Ha a tervezettel szemben munkabér megtakarítás mutatkozik, ennek 30 százalékát (ez utóbbin lehetne vitatkozni, hogy vajon helyes-e a munkabér megtakarítást, illetve egy részét jutalmazásra fordítani). A prémiumfeltételek nemcsak a termelés általános növelésére vonatkoznak, hanem figyelembe veszik aktuális feladataikat is. Például a babtermelés fellendítésére kötelezővé teszik a tagoknak, hogy a kukoricában közteskent babot termeljenek. Ehhez vetőmagot a termelőszövetkezet biztosít, munkabért nem fizetnek, de a termésnek felét a tag kapja meg, miután a felszedett babot kívánságára a termelőszövetkezet géppel kicsépeli.

Az állattenyésztésben az alapbért ugyancsak prémium egészíti ki. Például a tehenészetben 2000 liter tej a tervezett fejési átlag. Az ezen felül termelt tej 20 százalékát, illetve értékét fele-fele arányban a tehenész és a fejő kapja meg. A sertéstenyésztésben évi kétszeri elletés a terv 14 darab átlaggal és 16 kilogrammos választási súllyal. Ennek a tervnek a teljesítése esetén a gondozó két darab választási malacot kap prémiumként — természetben. A terv túlteljesítése esetén arányosan növekszik a prémium, azzal a módosítással, hogy a kettőnél több malac értéke pénzben fizetendő ki. A marhahizlalásnál az a terv, hogy 100 kg abrakból 20 kiló súlygyarapodás legyen. Ha a teljesítmény ennél magasabb, a terven felüli gyarapodás értékének 20 százaléka a gondozót illeti.

A brigádvezetők premizálásának kettős feltétele van. Egyrészt a területükre jutó munkabért nem léphetik túl, másrészt a túlteljesítés értékének 20 százalékát megkaphatják, ha a terv növény, illetve cikkféleségenként is teljesítve van. A vezetők prémiumja nem lehet több az évi kereset 20 százalékánál.

Nagyjából ez az, amit a Vörös Csillag vezetői által el nem küldött levélből kiolvastam.

A közgyűlés a prémiumjavaslatot elfogadta. Hogy helyesen határoztak, azt a termelési év fogja majd igazolni, amikor már a valóra vált terveikről számolhatunk be.

Szanati Anna

Szakszervezeti taggyűlés az ajkai vájártanuló intézetben

Taggyűlést tartott az ajkai vájártanuló intézet szakszervezete.

A taggyűlést Lukács István igazgató nyitotta meg. Üdvözölte a megjelent tanulókat és az intézet felnőtt dolgozóit. Majd Hoffmann elvtárs, a szakszervezet titkára tartott beszámolót, amelyben a mai politikai helyzetet ismertette. Beszámolt a szakszervezet eddigi munkájáról.

A taggyűlés végén jutalomban részesültek mindazok a szakszervezeti tagok, akik eredményes munkájukkal hozzájárultak az eddig elért eredményekhez.

Különösen kiemelkednek ebben Szabó Lajos és Jozon Béla szakoktató elvtársak, akik szabad idejükből sokat feláldoznak a közös ügyért. Érdemes megemlíteni néhány tanuló: Bertalan Gyula, Korcsok Tibor és Horváth Ernő nevét, akik pontos munkájukért kaptak dicséretet.

Talabér Károly
Ajkacsinger, 301. sz. MTH Intézet

Sok hasznos tapasztalatot gyűjtöttem Lipcsében

Nagy Zoltán elvtársnak, a Fémieldolgozó Vállalat igazgatójának nyilatkozata

Hétfőn érkezett meg, 26 órás utazás után lipcsei kiküldetéséről Nagy Zoltán elvtárs, a veszprémi Fémfeldolgozó Vállalat igazgatója. Megkértük, mondja el tapasztalatait a vásárról.

— Az utazás nem válik dicséretére az IBUSZ-nak — mondja Nagy elvtárs —, *900 kilométeres 26 órás utazásra még csak hálókocsit sem biztosítottak, s 26 órát végig ülni nem volt valami kellemes. De kárpótolt ezért a kiállítás.*

Mondanom sem kell, hogy ezekben a napokban ugrásszerűen megnövekedett Lipcse idegenforgalma, s a külföldiek között is elsősorban a szakembereké, akik érthető érdeklődéssel várták a technika és tudomány újabb vívmányainak bemutatását.

Mintegy 80 ország küldte el legkiválóbb gyártmányait a nemzetközi bemutatóra, ahol alkalma nyílt a látogatóknak, hogy lemérjék a fejlődést a legutóbbi brüsszeli világkiállítás óta.

Engem leginkább a szerszámgépek érdekeltek, melyekből legtöbbet az NDK állított ki.

Osztatlan sikert arattak a szovjet távirányítású automata gépek. Szerszámgépeik közül nem egy már maga mögött hagyja a nyugati országok legkiválóbb konstrukcióit. Általános vélemény volt, hogy a Szovjetunió és Kina szinte hihetetlen ütemben tört előre a szerszámgépgyártásban, alaposan megingatva a nyugati hatalmak szerszámgép monopóliumát.

A műanyag sajtolás — ami most van fejlődőben — különösen az angol, olasz és az NDK részéről mutatott nagy előrehaladást. Kiváló műanyagsajtoló gépeket láthattunk. A műszeriparban az NDK és az angolok mutatták be legkiválóbb újdonságaikat.

Sokat fejlődött a mezőgazdasági gépgyártás is, melyben a Szovjetunió, Kína és az NDK mutattak példát.

A magyar Ikarusz gyár kis autóbusza körül állandóan emberáradat gyűrűzött, és nagy sikere volt a 350 köbcentis oldalkocsis Csepel motorkerékpároknak is. Sokan érdeklődtek az emelővillás targonca iránt is, amely a diósgyőri könnyűgépgyár terméke.

— A Magyar Tudományos Egyesület küldötteiként — mely küldöttségnek én is tagja voltam — igen sok tapasztalatot gyűjtöttünk, melyeket hasznosítani szeretnénk idehaza — fejezte be nyilatkozatát Nagy elvtárs.

Félresikerült „látogatás"

A múlt vasárnap a Napló Fórum rovatában dr. Vajkai Aurél gyűjtésében a „Látogatás a sírban" címmel népmese jelent meg, amelynek bevezetője nagyon megrontotta a szám ízét. A nép ajkán élő történetek beszélnek maguk helyett, nem kell azokat „aktualizálni", magyarázni. És anélkül, hogy lebecsülném népünk képalkotó fantáziáját, feleslegesnek és mondvacsinálttnak tartom az ilyen kapcsolatok keresését.

Így kezdődik a magyarázat: „A relativitás elmélete szerint, ha a sebesség nagyobb a fény terjedési sebességénél . . ." — hát igen, valami hasonló dologról van szó, de a fizika kelmény dolog, még a „művészet vélürügye alatt sem lehet vele perbe szállni, nem ismer költői szabadságot! A relativitás elmélete kimondja többek között azt is, hogy a fény terjedési sebességénél anyagi részek esetében nincs nagyobb sebesség, amiről Vajkai dr. fr — az idő kontrakció — a fény sebességét megközelítő értékekre vonatkozik.

Sajnálatos dolog ez, ami megrontja a műélvezetet, és főleg azért bosszantó a tévedés, mert teljesen felesleges a népmese előtti bevezető rész. Még az sem hat vigasztalólag, hogy később azt olvashatjuk: „Nem vagyok fizikus, nem értek a relativitás elméletének boszorkányos számaihoz . . ." Éppen ezért kár olyan ismert területet összekapcsolni egy ismeretlennel, ami egyedül is sikert biztosított és biztosít a szerzőnek. Ma nálunk ha kvantummechanikához nem is ért minden második ember, marxista filozófiát viszont sokan tanultak, így találkoztak ezzel a tétellel. Kár volt hát az írás előtt nem meg-„látogatni" a filózia, vagy fizika könyvet, de legjobb lett volna elhagyni a szükségtelen bevezetőt.

PÜNKÖSTI ÁRPÁD

Szövetkezetek

Veszprém megyei Értékesítő Központja

Veszprém, Tolbuhin u. 22.

azonnali

belépésre keres

legalább képesített

könyvelői vizsgával rendelkező dolgozókat,

belső ellenőri,
és
pénzügyi munkakörök betöltésére.

Jelentkezés személyesen.

Felvétel esetén útiköltséget térítünk.

3311

Szakszervezeti élet

MUNKAVÉDELMI ŐRSÉG UZSÁN

Uzsán gyakran volt baleset. Az emberekről való fokozott gondoskodásért és a biztonságosabb termelésért elhatározták, hogy minden brigádban egy elvtársat munkavédelmi őrnek bíznak meg. A technikai intézkedések mellett tehát közüggyé tették a munkavédelmi ellenőrzést. Az eddigi tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az uzsaiak kezdeményezése célravezető. Reménykednek abban, hogy az élüzem cím megszerzésében nem lesz kizáró tényező a balesetek alakulása sem.

Az uzsai kezdeményezést más vállalatoknak is érdemes volna tanulmányozni.

FIATAL MŰSZAKIAK TAPASZTALATCSERÉJE

A jövő hónapban a KDT trösztbizottsága a Dudari Szénbányáknál rendezi meg a fiatal műszakiak tapasztalatcseréjét.

Az eddigi gyakorlat szerint a szénbányákban — sok helyen még ma is — nem közvetlenül a termelő munka irányításához osztják be a fiatal bányatechnikusokat, mérnököket. S kevés alkalom kínálkozik az egész bányamunka gyakorlati megismerésére. A trösztbizottság ilyen megokolások alapján a Dudaron rendezendő tapasztalatcserével akar hozzájárulni a fiatal műszkiak neveléséhez.

Dudaron különösen a korszerű fejtést, jövesztést, a gépi rakodást, valamint egyéb fejtési technológiát tanulmányozzák.

ELŐTÉRBE KERÜLT A KÖZGAZDASÁGI KÉPZÉS

16 témából álló előadássorozatot tart a KDT trösztbizottsága az ÜB titkároknak, TB tagoknak, valamint a bér és termelési felelősöknek.

A sorozat érdekessége, hogy a mozgalmi témák mellett kifejezetten szakmai előadások is szerepelnek. Néhány téma címe:

„Az MSZMP VII., a Szakszervezetek XIX., a Bányász Szakszervezet XVII. kongresszusa" „A SZOT VII. teljes ülése anyaga", „A kormány 1068/1957 sz. rendelete a szocialista munkaversenyről". A felsoroltakon kívül szó lesz az iparvállalatok dolgozóinak bérezéséről, 1959/53 NIM rendelet ismertetése az abszolút és relatív béralap mérés, és az 1960. évi nyereségrészesedés szabályait ismertető pénzügyi rendeletet tanulmányozzák stb.

A TB terve az, hogy a szakszervezeti aktivisták jártasak legyenek a termelés- és a bérrendszerben.

ÉLETEDDEL JÁTSZOL — NE ROHANJ!

Március 8-án Sula József a Fűzfői Nitrokémia alkalmazottja alig néhány perccel az első műszakváltás után rohant ki a kapun. Bizonyára vásárolni akart, vagy csak azért sietett, hogy helye legyen a buszon, vagy a vonaton.

A Nitrokémia iparvágányán műszakváltás idején tömegesen jönnek az emberek s egyiken ekkor végeztek tolatást. Egy álló vagont lökettek. Sula József a gyalogátkelő helyen akart átjutni a vagonok között. Mielőtt átlépett volna a tolatásvezető állítólag rákiáltott — várjon mert tolatnak! Ennek ellenére Sula József nem állt meg és az ütköző halálra préselte.

Hogy ki a felelős az alapos vizsgálat kideríti. Nem is erről van szó. Miért nem lehet óvatosabban közlekedni? Sokkal jobb és drágább egy ember élete, mint hogy öt perces időnyerésért kockára lehessen tenni. Legyünk körültekintők, mindenkit vár haza a családja, a kedvese.

SZOCIALISTA BRIGÁDOK TAPASZTALATCSERÉJE

A két trószt — a várpalotai és a középdunántúli — vezetői elhatározták, hogy a Várpalotai Művelődési Házban a szocialista brigád címet elnyert és az azért küzdők tapasztalatcseréjét megszervezik. A tapasztalatcserét március végén vagy április elején bonyolítják le.

A tapasztalatcserének kettős jelentősége van. 1. A két széntrószt bizottság kicseréli módszerét, hogyan foglalkoznak a mozgalommal. Mi az ami az egyik területen új és bevált stb. 2. A brigádok elmondják egymásnak milyen munkabeosztással, munkafogással sikerült elérni eredményeiket. Hogyan tettek eleget a műveltség emelésére tett vállalásaiknak.

A szénbányászokon kívül a mangán és az ásványbánya szocialista brigádjaiból is részt vesznek a megbeszélésen.